

Radiogramofon Capello Roma

AUTOR / WYTWÓRCA

CZAS I MIEJSCE

Czas powstania:
1937 - 1938

Miejsce powstania:
Wełnowiec, Polska

DANE TECHNICZNE

Wymiary:
wys.: 1000 mm, sze.: 600 mm, gł.: 385 mm

Materiał:

Technika:

PRAWA

Właściciel obiektu: Muzeum Inżynierii i
Techniki. Wizerunki cyfrowe i metadane
obektu: domena publiczna. Opis
kontekstowy: licencja CC BY-NC-SA 3.0 PL
(Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne -
Na tych samych warunkach 3.0 Polska).

POZOSTAŁE INFORAMCJE

MIM 2181/V/537

SŁOWA KLUCZOWE

czas wolny, dźwięk, elektronika, fale radiowe,
fonografia, II wojna światowa, handel,
kartografia, komunikacja, kopiowanie,
międzywojnie, muzyka, nagłośnienie, nośnik,
obraz, odtwarzanie dźwięku, oświetlenie,

prąd, propaganda, przemysł, radio, reklama,
towar luksusowy, sprzęt RTV, zapis dźwięku,
wzornictwo polskie

OPIS

Romę reklamowano w sezonie produkcyjnym 1937-1938 za pomocą hasła: „Phonoradio – instrument muzyczny dla wytwornego domu”. Odbiornik ten łączył w sobie funkcję aparatu radiowego i gramofonu. W Romie – tak jak w innych odbiornikach firmy Capello z końca lat 30. XX wieku – zastosowano wyjątkową skalę geograficzną (tak zwana geografika).

Przedstawia ona mapę polityczną Europy, na której lokalizacje głównych miast i mieszczących się w nich radiowych stacji nadawczych oznaczono za pomocą podświetlanych punktów. Tę innowacyjną, pod względem technicznym i wzorniczym, skalę zbudowano z wiązki szklanych rurek podświetlanych żarówkami umieszczonymi na ruchomej przestronie sterowanej gałką aparatu. Podczas strojenia na mapie zapalały się kolejne punkty, wskazując optycznie lokalizację i odbiór pasma jednej ze stu dwudziestu dostępnych wówczas stacji. W odbiornikach produkowanych w 1938 i 1939 roku, w związku z anszlusem Austrii, mapa przedstawiona na skali różniła się zasięgiem granic Rzeszy od wersji wykorzystanej w Romie. Skalę Geographic produkowano na licencji austriackiej firmy Radiofabrik Ingelen z Wiednia. W okresie II Rzeczypospolitej zakład Capello posiadał wyłączną licencję na montaż odbiorników radiowych tej firmy. Luksusowy aparat Roma był cenną ozdobą salonu w latach 30. XX wieku. Zasilany sieciowo odbiornik posiada skrzynkę w układzie pionowym, pokrytą szlachetnym fornirem o kontrastowym układzie pól – jasnych z drzewa orzechowego, ciemnych z hebanu. Okucia i inkrustacje dynamizujące prostopadłościenną bryłę szafki wykonano z chromu. W części szczytowej, pod klapą znajduje się gramofon Always z obudową adaptera w kształcie odwróconej tarczy. Od strony licowej mieści się, zamykana na dwoje drzwiczek, szafka ze skalą geograficzną, za którą, we wnętrzu, znajduje się odbiornik radiowy typu Milano (licząca pięć lamp, siedmioobwodowa superheterodyna). Poniżej, za gęsto tkanym sukniem maskownicy, umieszczono elektro-dynamiczny głośnik koncertowy. Polskie Zakłady Radiowe Capello funkcjonowały w latach 1935-1939. Fabryka mieściła się w Wełnowcu, który obecnie stanowi część Katowic, zaś w samym mieście, na ulicy 3 Maja 23, znajdowały się biura i dział handlowy. Zakład swoją nazwę wziął od nazwiska założycieli firmy – braci Adolfa, Eryka oraz Ignacego Kapellnerów. Co ciekawe, dla Adolfa Kapellnera nie było to pierwsze przedsięwzięcie biznesowe, ponieważ wcześniej założył hurtownię rowerów, pneumatyków, maszyn do szycia, części i przyborów mechanicznych. Po agresji hitlerowskiej na Polskę działalność gospodarcza braci ustała, co wiązało się z restrykcjami nałożonymi na ludność Żydowską. Opracowanie: Piotr Turowski, Filip Wróblewski